

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08 508 121 96

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
19 september 2024

Remiss av Motion om att utveckla de skolsociala teamen

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2024/610

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att utveckla de skolsociala teamen för yttrande senast 8 oktober 2024. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L).

Socialtjänsten och grundskolorna på Södermalm ser det som ett gemensamt ansvar att samverka för att elever med problematisk skolfrånvaro lyckas nå målen för grundskolan och därmed förutsättningen för framtida studier. Utbildningsförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning startade 2019 Närvaroteam Södermalm (sedermera Skolsocialt team, SST), för att få elever med problematisk skolfrånvaro att återvända till grundskolan/undervisning. Målgruppen omfattar elever i årskurserna 2–8 med en frånvaro mellan 20–60 procent. Eftersom elever med mer omfattande frånvaro, det vill säga mellan 80 och 100 procent, inte omfattades av Skolsociala teamets insatser, startades ett Skolsocialt team 2.0/RSU 2. Teamets uppdrag är att fokusera på mellanstadieelever, årskurs 4-6, med 80–100 procent skolfrånvaro och tillsammans arbeta för att få dem tillbaka till undervisningen i grundskolan.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Stadsdelsdirektörens stab och kansli

Virkesvägen 3
Box 90 185
120 22 Stockholm
Växel 08-508-12-000
Fax
soder@stockholm.se
start.stockholm

I båda Skolsociala teamen finns en direkt koppling till förvaltningens utredningsenhet. Antagningsgruppen som bedömer om barnet/den unge uppfyller kriterier för de olika målgrupperna

deltar både representanter från skolan, utredningsenheten och familjebehandlare.

Under våren har utbildningsförvaltningen, förskolan och socialtjänsten påbörjat ett gemensamt arbete ”Förskola och skola som skyddsfaktor – barns rätt till utbildning”. Syftet är att redan i förskolan uppmärksamma barn som inte regelbundet deltar i verksamheten och medvetandegöra vårdnadshavare om vikten av att delta i förskolans aktiviteter som en förberedelse inför skolstarten.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att utveckla de skolsociala teamen för yttrande senast 8 oktober 2024. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L).

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Hägersten – Älvsjö stadsdelsnämnd, Akademikerförbundet SSR, Almega Stockholm, Sveriges lärare Stockholm och Sveriges skolledare Stockholm.

Ärendet

I motionen lyfter skribenten att skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människors liv och framtida livschanser och att socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag.

Vidare lyfter skribenten behov av att vidareutveckla de skolsociala teamen så att dessa får en tätare koppling till utredningsenheterna inom socialtjänstens myndighetsida och att dessa ska kunna arbeta bredare med mer än skolfrånvaro, exempelvis beteenden som på andra sätt är svåra för skolor att hantera själva och skapar oro i lärandemiljön, exempelvis kriminalitet och våldsamt beteende.

Skribenten skriver vidare om att det är viktigt att de skolsociala teamen inte blir en egen separat funktion ute på vissa skolor. De skolsociala teamen ska tvärtom ha en fullgod koppling till socialtjänstens utredningsenheter för att därmed kunna bidra till att berörda barn snabbt kan få insatser från socialtjänsten och föräldrar motiveras att tacka ja till stöd.

Med anledning av ovan föreslår skribenten att kommunfullmäktige beslutar:

1. att arbetsmodellen skolsociala team sprids till samtliga stadsdelar
2. att rutiner utvecklas så att skolsociala teamen får en naturlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter.

3. att uppdraget till de skolsociala teamen breddas från endast skolfrånvaro till att kunna arbeta med elever som uppvisar beteenden som på andra sätt är svåra för skolor att hantera på egen hand.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab- och kansli i samverkan med sociala avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 9 september 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Motionen lyfter en viktig och angelägen fråga för att säkerställa skolan som en skyddsfaktor samt stärka alla barns möjligheter att gå ut skolan med godkända betyg.

Motionen lyfter en viktig och angelägen fråga för att säkerställa skolan som en skyddsfaktor samt stärka alla barns möjligheter att gå ut skolan med godkända betyg.

Socialtjänsten och grundskolorna på Södermalm ser det som ett gemensamt ansvar att samverka för att elever med problematisk skolfrånvaro lyckas nå målen för grundskolan och därmed förutsättningen för framtida studier. Utbildningsförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning startade 2019 Närvaroteam Södermalm (sedermera Skolsocialt team, SST), för att få elever med problematisk skolfrånvaro att återvända till grundskolan/undervisning. Målgruppen omfattar elever i årskurserna 2–8 med en frånvaro mellan 20–60 procent. Innan teamet permanentades gjordes en utvärdering av utbildningsförvaltningen som visade att det, trots framgångsrika insatser från SST, fortfarande fanns stora utmaningar för skolorna, främst elever med en skolfrånvaro mellan 80–100 procent. Dessutom pekade utvärderingen på att skolfrånvaro för vissa elever var hög redan på mellanstadiet.

Eftersom elever med mer omfattande frånvaro, det vill säga mellan 80 och 100 procent, inte omfattades av Skolsociala teamets insatser, startades ett Skolsocialt team 2.0/RSU 2. Teamets uppdrag är att fokusera på mellanstadieelever, årskurs 4-6, med 80–100 procent skolfrånvaro och tillsammans arbeta för att få dem tillbaka till undervisningen i grundskolan. I teamet ingår socialsekreterare och samordnare för individuell plan (SIP) från socialtjänsten. Utbildningsförvaltningen tillhandahåller kurator, studie- och yrkesvägledare, undervisande pedagoger och lokaler. Initialt ska teamet fokusera på att få en helhetsbild av barnets situation såsom skolgång, eventuella särskilda behov och tidigare

insatser. Utifrån behoven som framkommer planeras gemensamma och parallella insatser från såväl skola som socialtjänst. I de fall när planering och samordning runt en elev inte har kunnat lösas inom ramen för ett SIP-möte finns möjlighet att lyfta ärendet till samverkan Barn och unga i behov av särskilt stöd (BUS) där förskola, skola, socialtjänst och regionen ingår.

I båda teamen som beskrivs ovan finns en direkt koppling till förvaltningens utredningsenhet. I antagningsgruppen som bedömer om barnet/den unge uppfyller kriterier för de olika målgrupperna deltar både representanter från skolan, utredningsenheten och familjebehandlare. I de fall ingången är ett SIP-möte är stadsdelens SIP-samordnare sammankallande och denna funktion tillhör organisatoriskt utredningsenheten.

Under våren har utbildningsförvaltningen, förskolan och socialtjänsten påbörjat ett gemensamt arbete ”Förskola och skola som skyddsfaktor – barns rätt till utbildning”. Syftet är att redan i förskolan uppmärksamma barn som inte regelbundet deltar i verksamheten och medvetandegöra vårdnadshavare om vikten av att delta i förskolans aktiviteter som en förberedelse inför skolstarten. Det är även angeläget att förskolan kan överföra denna typ av information inför övergången inför övergången till grundskolan. Det ger möjlighet att tidigt ge stöd till barn och deras vårdnadshavare, såväl i förskolan som i grundskolan. Socialtjänstens förebyggande insatser fyller en viktig funktion liksom, i vissa fall, en ökad samverkan mellan utredningsenheten.

Sedan många år finns en nära och god samverkan med både förskolan och grundskolan. Parterna träffas regelbundet i bland annat terminsvisa samverkansforum där gemensamma frågor avhandlas och kunskapsutbyte sker. Därutöver pågår olika aktiviteter i samverkan, riktade till barn och unga, Alla barn i centrum-kurser (ABC), mentorer i våldsprevention (MVP), föräldracaféer, ANDTS-inslag samt fältgruppens aktiviteter i skolmiljö.

Barnrättsanalys

En likvärdig skola spelar en avgörande roll när det gäller att säkerställa barns rätt till jämlika uppväxtvillkor och rätten till utbildning enligt barnkonventionen. Likvärdig utbildning av god kvalitet, för alla barn, är en grundläggande fråga för barns livskvalitet, deras utveckling och deras framtida möjligheter. En fungerande skolgång är den enskilt viktigaste faktorn för alla barn, men särskilt för barn i utsatta livssituationer.

Jämställdhetsanalys

I det fortsatta arbetet för att främja skolan som en skyddsfaktor för alla barn och ungdomar är det viktigt att kartlägga olika gruppers

behov för att identifiera åtgärder och arbetsätt som bäst motsvara de olika behoven. Flickor och pojkar upplever olika former av otrygghet i skolmiljön som kan komma att påverka deras skolresultat och minska kraften av skolgången som en skyddande faktor.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Motionen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-09-01
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2024-08-29